

Nr 465.

Av herr **Kjellberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 435, angående reglering av löneförhållandena m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Efter av 1902 års löneregreringskommitté verkställda, mycket omfattande utredningar rörande avlöningsförhållandena för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare avlät Kungl. Maj:t till 1917 års riksdag i proposition nr 342 förslag om tillägg till nuvarande avlöningsstat åt förenämnda befattningshavare. Ärendet blev av riksdagen remitterat till första särskilda utskottet, som avgav utlåtande i ämnet den 24 maj 1917 (nr 17) och däri på anförda skäl hemställde, att Kungl. Maj:ts proposition ävensom de i ämnet väckta motionerna icke måtte av riksdagen bifallas.

Denna utskottets hemställan bifölls ock av riksdagen, som i skrivelse den 6 juni 1917 (nr 238) meddelade, att det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till reglering av löneförhållandena m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare mött starkt motstånd, ej mindre från befattningshavarna själva och åtskilliga av de myndigheter, som av förslaget berördes, än även från ledamöter av riksdagen, vilka väckt åtskilliga motioner i ämnet.

Genom kungl. remiss har löneregreringskommittén blivit anmodad att verkställa den ytterligare utredning och avgiva nytt förslag till löneregrering, som av förhållandena synes påkallad; ävensom de framställningar från befattningshavarnas organisationer och enskilda befattningshavare rörande denna fråga i sammanhang därmed blivit hänskjutna till löneregreringskommittén. Efter verkställt uppdrag har löneregreringskommittén i betänkande LVI av den 15 april 1918 avgivit nytt förslag i berörda avlöningsfråga på i allt väsentligt samma grunder, på vilka kommitténs

betänkande och förslag LI av den 14 november 1916 är byggt; dock med den skillnad, att lönebeloppen föreslagits något högre.

I proposition nr 435 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit tillägg till avlöningsstaterna för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare i allt väsentligt lika med löneregleringskommitténs betänkande och förslag.

Då emellertid med fullt instämmande uti departementschefens yttrande å sidan 90 avlöningarna, även bortsett från verkningarna av rådande kristid, måste betecknas såsom alldeles otillräckliga och då sagda befattningshavares ekonomiska bärkraft måste vara ytterst ringa, tillåter jag mig framhålla, att de i propositionen föreslagna beloppen måste anses otillräckliga under förutsättning av befattningshavarnas rätt till en något så när dräglig existens på sitt arbete. Tilläggsbeloppen kunna dessutom i viss mån anses reducerade genom höjning å avdraget för åtnjuten bostadsförmån m. m. Beträffande avdrag för dylika förmåner synes det egendomligt, att med avseende å förbrukning av elektrisk ström det skulle medgivas D-gruppen rätt till en större kvantitet än övriga, som ha bostad av samma typ och lika avdrag å lönen, ett förfaringssätt som förefaller mindre rättvist, då denna grupp enligt förslaget skulle bli den högst avlönade.

De av resp. befattningshavares organisationer i skrivelser vid skilda tillfällen framställda önskemål angående lön, tjänstgöringspengars och ålderstilläggs storlek synas mig vara synnerligen berättigade och måttfullt tilltagna.

Då vissa principiella svårigheter torde föreligga att åstadkomma ändring i Kungl. Maj:ts förslag beträffande lön, tjänstgöringspengar och ortstillägg för att få beslut i ärendet vid denna riksdag, anser jag däremot billighet och rättvisa påfordra ändring i ålderstilläggens storlek och periodernas längd.

Det kan väl sålunda anses rimligt, att efter 9 års väl vitsordad tjänstgöring befattningshavare må berättigas till erhållande av slutlönen och att fördenskull 3-årsperioder för ålderstilläggens intjänande kunna anses tillräckliga, emedan även sådana befattningshavare vilka behöva viss tid för inhämtande av behövliga insikter och färdigheter för tjänstens nöjaktiga skötande såsom vaktmästare på vetenskapliga institutioner m. fl., under dessa tidrymder böra hinna bli fullt kvalificerade.

Beträffande slutligen ålderstilläggens belopp torde det vara en billig begäran, att dessa för samtliga ifrågakvarande befattningshavare sättas till

200 kr. i stället för i kungl. propositionen föreslagna 100 kr. resp. 150 kr., varigenom en förbättring av 300 kr. i slutlönen skulle ernås.

Förslag om ålderstillägg till förenämnda belopp var redan före vid 1907 års riksdag genom motion (nr 248) väckt av A. Thylander i anledning av kungl. propositioner nr 100 och 141.

Ehuru motionen ej av riksdagen bifölls, funnos inom vederbörande utskott flera ledamöter, som principiellt voro av motionärens mening.

Det kan väl sålunda förutsättas, att en framkomlig väg till någon förbättring av ifrågavarande lägre statstjänares löneförmåner utöver vad den kungl. propositionen avser bör kunna finnas genom ändring av bestämmelserna rörande ålderstilläggen.

Under hänvisning till vad här ovan anförts får jag sålunda hemställa,

1:o att riksdagen måtte besluta dels att för ifrågavarande befattningshavare fastställa ålderstilläggsperioderna till 3 år i stället för av Kungl. Maj:t föreslagna 5 år; dels ock ålderstilläggens belopp till 200 kr. i stället för av Kungl. Maj:t föreslagna 100 kronor.

2:o att vid sådant förhållande, att elektrisk ström till viss kvantitet erhålles i samband med bostadsförmån, sådan kvantitet bestämmes lika för en var, som kommer i åtnjutande av dylik förmån.

Stockholm den 22 maj 1918.

Knut Kjellberg.